

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Klaipėda University
Lithuanian Olympic Academy
Gdansk University of Physical Education and Sport
German Sport University Cologne
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ: НОВІТНІ ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали
Міжнародної онлайн-конференції студентів,
аспірантів і молодих вчених**

28–29 жовтня 2022 року

ВИДАВНИЦТВО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМ. АДМІРАЛА МАКАРОВА

2022

Редакційна колегія:

Адаменко О. О., канд. пед.наук, доцент кафедри ТООПС
Бірюк С. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ТООПС
Деркач В. М., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ФВС
Марцінковський І. Б., канд. мед. наук, доцент кафедри ТООПС
Сокол О. В., доцент кафедри ФВС
Савіна О. Ю., канд. техн. наук, доцент кафедри ФВС
Челушкіна М. В., провідний фахівець кафедри ТООПС

Головний редактор:

Кувалдіна О. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту,
доцент, завідувач кафедри ТООПС

*Матеріали надруковані в авторській редакції.
За зміст матеріалів і достовірність наведених даних
несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.*

Розвиток фізичної культури та спорту: новітні виклики, проблеми та перспективи: матеріали Міжнародної онлайн-конференції студентів, аспірантів і молодих вчених, 28 жовтня 2022 року. – Миколаїв: НУК імені адмірала Макарова, 2022. – 242 с.

ISBN 978-966-321-448-1

У збірнику представлено тези за напрямками роботи конференції: олімпійський рух: спадщина, інновації та перспективи; олімпійський і професійний спорт: актуальні проблеми, перспективи розвитку та взаємодії; фізична активність та фізичне виховання населення різних вікових груп; організаційно-правові, соціально-економічні та культурологічні аспекти розвитку сучасного спорту.

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

IVANS KLEMENTJEVS

д-р, президент Олімпійської Академії Латвії, Олімпійський чемпіон

Dear Colleagues, student, friends

Let me welcome you on behalf of the Latvian Olympic Academy and the European Olympic Academy in international conference called **«Development of Physical Activity and Sports»: the Latest Challenges, Problems and Prospects’**.

The organisers of the conference have prepared very interesting topics, each of which requires expertise and requires a special approach.

Sometimes we think it doesn't matter to know the history of Olympism, the path of creating Olympic ideas and developing a harmonious contemporary athlete. But behind each phase, there is a great deal of progress in the development and development of a whole sector. Our civilisation has gone a long way to rebuild and improve modern sport, and this process continues. I'll tell you he'll never end up. Full has no borders.

There is a big difference between professional and Olympic sport. It is very important to mark in these borders and stay clean without doping.

All of us are trying to show high results, win medals. But the main question is how athletes will stay healthy after the end of their careers.

That is why we learn, develop our knowledge and share our experiences with others. Every sporting track is unique. We are studying general laws, legal relationships, but each person is unique and requires a special approach.

Your participation in the conference will give you additional expertise in addressing organization issues and will indicate the direction in the development of modern sport.

I can't keep your grief from the war events in Ukraine and the loss of your close and close people. All wars will end once and the country will need specialists, scientists, coaches.

I wish you creative and productive work at the conference.

Olympic champion
Dr. Ivans Klemenjevs

МАРІЯ БУЛАТОВА

віцепрезидент Асоціації Європейських олімпійських академій, віцепрезидент НОК України, президент Олімпійської академії України

Учасникам і гостям

**Міжнародної науково-практичної конференції
студентів, аспірантів та молодих учених
«Розвиток фізичної культури та спорту: новітні
виклики, проблеми та перспективи»**

Від імені Асоціації Європейських олімпійських академій, Національного олімпійського комітету України та Олімпійської академії України щиро вітаю учасників Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Розвиток фізичної культури та спорту: новітні виклики, проблеми та перспективи».

Оздоровлення нації, виховання вільної, творчої, самодостатньої і духовно багатой особистості є актуальними проблемами сучасного суспільства, рішення яких визначає потенціал держави.

Приємно відмітити, що у програмах цієї конференції представлено філософські, історичні, соціальні, педагогічні, психологічні та інші аспекти олімпійського руху, які посідають сьогодні провідне місце в системі освіти й виховання підростаючого покоління і становлення особистості, що особливо важливо у важкий для нашої країни час.

Плекаю надію, що під час дискусій буде знайдено нові підходи до вирішення проблем розвитку олімпійського руху, спорту вищих досягнень, фізичного виховання, реалізації ідей олімпізму, інтеграції спорту та освіти.

Бажаю всім учасникам конференції плідної роботи!

ЗМІСТ

Науковий комітет конференції	10

Програма конференції / Conference program	11

Секція 1. Олімпійський рух: спадщина, інновації та перспективи

Адаменко О. Життєвий шлях та тренерська діяльність видатного миколаївського тренера з боксу Григор'єва Олега Прокоповича.....	12
Глушко В., Марцінковський І. Б. Розвиток дзюдо в Україні – від зародження до сьогодення.....	15
Лимаренко Н. П., Єрмолова В. М. Олімпійська освіта як дієвий засіб реалізації базового компоненту дошкільної освіти	18
Нікітіна К., Адаменко О. Історія становлення і розвитку кінного спорту в Миколаєві.....	21
Полозюк А., Бобіна О. В. Чи справді «спорт поза політикою»	24
Прима А. А., Кроль І. М. Волонтерство та олімпійський рух.....	26
Рибак О., Скальські Д. В., Крефт П., Рибак Л. Олімпізм і санітарна освіта.....	29
Стефанов В. М., Бірюк С. В. Історія розвитку вітрильного спорту на Миколаївщині ...	32
Шиндряєв С. С., Савіна О. Ю. Історія олімпійського руху в Україні	35
Щербакова Є. Є., Марцінковський І. Б. Ніна Василівна Попова – вихованка київського «Сокола» і найтитuluованіша спортсменка київської Першої Всеросійської Олімпіади 1913 року	37

Секція 2. Олімпійський і професійний спорт: актуальні проблеми, перспективи розвитку та взаємодії

Абабіна А. С., Кувалдіна О. В. Чинники, що впливають на результат командної гри в гандболі.....	41
Анпілогова Марія, Сокол О. В. Футбол як професійний спорт та перспективи його розвитку в Україні.....	43
Багбеков Т. Р., Кувалдіна О. В., Болотникова Т. Г. Особливості психологічної підготовки тенісистів.....	46
Болдарєв Б. С., Кувалдіна О. В. Аналіз психофізіологічних показників в кваліфікованих спортсменів-фехтувальників	49
Габаль В. О., Кувалдіна О. В. Методичне обґрунтування підбору екіпажів у академічному веслуванні	51
Габер В. Р., Деркач В. М. Удосконалення фізичної підготовленості легкоатлетів 16–18 років, які спеціалізуються у бігу на 400 метрів	54
Горощенко Д. В., Болотникова Т. Г. Проблема «чітерства» в професійних шахах, її вплив на шахову спільноту та методи боротьби проти нечесної гри	58

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:	Євген Трушляков , ректор Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, доктор технічних наук, професор
Заступник голови:	Ольга Кувалдіна , кандидат наук з фізичного виховання, доцент, завідувач кафедри теоретичних основ олімпійського та професійного спорту, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Співголови:	Asta Šarkauskienė , доктор наук, президент Олімпійської академії Литви, завідувачка кафедри спорту, рекреації і туризму Університету Клайпеди Марія Булатова , Віцепрезидент НОК України, президент Олімпійської академії України, доктор педагогічних наук, дійсний член Української академії наук; заслужений діяч науки і техніки, директор олімпійського інституту Національний університет фізичного виховання і спорту України
Вчений секретар:	Світлана Бірюк , кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теоретичних основ олімпійського та професійного спорту, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Члени оргкомітету:	Валентина Єрмолова , кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри історії та теорії олімпійського спорту, Національний університет фізичного виховання і спорту України Ansgar Molzberger , доктор наук, Німецький спортивний університет у Кельні Dariusz Skalski , доктор наук, Гданський університет фізичної культури та спорту Олег Рибак , доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор кафедри водних та неолімпійських видів спорту, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського Володимир Дрюков , доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор кафедри теоретичних основ олімпійського та професійного спорту, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова Олександр Яцунський , завідувач кафедри фізичного виховання та спорту, доцент, заслужений тренер України, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова Віктор Деркач , кандидат наук з фізичного виховання, доцент кафедри фізичного виховання та спорту, заслужений тренер України, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова Оксана Адаменко , кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теоретичних основ олімпійського та професійного спорту, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова Ігор Марцінковський , кандидат медичних наук, доцент кафедри теоретичних основ олімпійського та професійного спорту, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова Ольга Сокол , старший викладач кафедри фізичного виховання та спорту, доцент, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

28 жовтня 2022 року

14:00 – Відкриття конференції

Євген Трушляков – д-р, проф., ректор Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Олександр Сенкевич – Миколаївський міський голова

Марія Булатова – д-р, проф., президент Олімпійської Академії України, віце-президент НОК України

Asta Šarkauskienė – д-р, президент Олімпійської академії Литви, завідувачка кафедрою спорту, рекреації і туризму Університету Клайпеди

Ivans Klementjevs – д-р, президент Олімпійської Академії Латвії

Sönke Schadwinkel – директор Європейських Олімпійських академій

14:30 – Пленарне засідання

Ansgar Molzberger – д-р, Німецький спортивний університет у Кельні

Jim Parry – д-р, професор філософії спорту, факультет фізичного виховання та спорту, Карлів університет у Празі, Чеська Республіка

Ігор Наконечний – д-р, проф., кафедра Теоретичних основ олімпійського та професійного спорту, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

15.30 – 17.00 – Секційні засідання.

29 жовтня 2022 року

11.00 – 12.00 – Підбиття підсумків

CONFERENCE PROGRAM

October 28, 2022

2:00 p.m. – Opening of the conference

Dr., prof. Yevhen Trushlyakov, rector of Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Oleksandr Syenkevych, Mykolaiv city Mayor

Dr., prof. Maria Bulatova, president of the Olympic Academy of Ukraine, vice-president of the NOC of Ukraine

Dr. Asta Šarkauskienė, the President of Lithuanian Olympic Academy, the Head of the Department of Sport, Recreation and Tourism of Klaipeda University

Dr., Ivans Klementjevs, president of the Latvian Olympic Academy

Sönke Schadwinkel, Director at European Olympic Academies

2:30 p.m. – Plenary session

Dr. Ansgar Molzberger, German Sport University Cologne

Dr., prof. Jim Parry, Professor of Philosophy of Sport, Faculty of Physical Education and Sport, Charles University in Prague, Czech Republic

Dr., prof. Ihor Nakonechnyi, Department of Theoretical Foundations of Olympic and Professional Sports of Admiral Makarov National University of Shipbuilding

3:30 – 5:00 p.m. – sectional meetings

October 29, 2022

11:00 a.m. – 12:00 p.m. – summary

СЕКЦІЯ 1 ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ: СПАДЩИНА, ІННОВАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ТА ТРЕНЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИДАТНОГО МИКОЛАЇВСЬКОГО ТРЕНЕРА З БОКСУ ГРИГОР'ЄВА ОЛЕГА ПРОКОПОВИЧА

Адаменко О.

*Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна*

Про життєвий шлях та тренерську діяльність видатного тренера з боксу у м. Миколаєві Олега Прокоповича Григор'єва видано чимало книг. Серед дослідників його друзі, учні, співробітники: Аркад'єв Д., Багмет М., Білоножко А., Вичугіна С., Главатий С., Двойнисюк А., Доля Г. [1], Животовський В. [2], Ігнатович Є., Кравченко М. [4], Кремко А., Мірошніченко Є. [3], Первов Г., Петров В. [2], Сергієнко Л., Сірий В., Синявський В., Снитко Є. [2], Чайковський А., Чуніхін В.

У цих джерелах висвітлюються основні віхи життєвого та творчого шляху людини, що захищала Севастополь, була в'язнем фашистських таборів, учасником антифашистської підпільної організації, а з 1945 року стояла у джерел розвитку боксу в Миколаєві [2, с. 3].

Мета. Здійснити історико-соціальний аналіз життєвого шляху та тренерської діяльності видатного миколаївського тренера з боксу Григор'єва О. П.

Методи. В процесі дослідження було використано наступні методи: аналіз та узагальнення наукової, педагогічної та навчально-методичної літератури; біографічний метод.

Олег Прокопович народився 14 серпня 1919 року, він був єдиною дитиною у родині, його виховувала матір, Акуліна Микитівна. Дитинство Олега проходило на вулиці серед вуличних бійок завойовуючи авторитет. Але одного разу його життя кардинально змінилося. Це відбулося після його знайомства з боксом.

Бокс змінив його відношення до життя і став його улюбленим заняттям, хоча були й інші. Він займався малюванням в художній студії відомого художника Михайла Божія, а також закінчив парашутне відділення міського аероклубу [2, с. 4].

Так склалася доля, що сусідом Олега був професійний боксер Пауль Тетеліс, який декілька років як повернувся з Франції. Саме він став першим тренером Олега. Хлопці разом з тренером вранці виконували спеціальні вправи, обливалися холодною водою, били кулаками по мішку, наповненому зерном, а ввечері відпрацьовували спеціальні прийоми. На вихідні бігали на дальні дистанції в різні райони міста: в Соляні, за Варварівку, на Мішковку.

У 1938 році закінчив робфак педагогічного інституту, а потім вступив на фізико-математичний факультет цього ж закладу. Увесь цей час продовжував активно займатися боксом.

Але війна поставила крапку на мріях і планах молодого фахівця. 13 серпня 1941 року гітлерівці оточили Миколаїв. Німці скидали на місто бомби. Зенітна батарея ледве стримувала натиск ворога, але матросам вдалося прорвати оточення, серед них був і Олег Прокопович.

Потім був відступ степами України і оборона Севастополя. На початку 1942 року його направили в 10-ДОТ, де він знаходився до останнього штурму.

Під час боїв на Сапун-горі Григор'єв отримав контузію, але через декілька днів знову був у строю. Далі було поранення і евакопункт, який захопили німці. Це стало початком німецького полону. Далі були концтабори.

Разом з іншими полоненими Олега перевели у Майданек. Через декілька днів його відправили на каторгу біля міста Гродек, де вони будували злітні смуги для авіації. Жахливі умови праці та майже відсутнє харчування приводило до зневоднення організму.

23 липня 1944 року фронт наблизився до Люблино і радянські танкові частини прорвали стіни в'язниці і звільнили полонених. Але це не було кінцем його страждань. Після звільнення його направили в м. Тулу у фільтраційний табір, а звідси у Москву, де більше року велися дорити. І ще довго після закінчення війни на ньому було тавро «невиїзний». Навіть коли він очолив відділення боксу в ДЮСШ йому відмовляли у виїзді закордон у якості тренера, блокували присвоєння Заслуженого тренера СРСР. І лише у липні 1969 року він отримав довідку про те, що він проходив службу у лавах Радянської армії з 15.06.1941 р. по 10.11.1945 р. і був знятий з військового обліку [2, с. 9].

Повернемося на кінець війни, коли у 1945 році Олег Прокопович нарешті потрапив до рідного міста. Йому було запропоновано очолити відділення з боксу ДЮСШ.

Одночасно Олег Прокопович опановував професію тренера. Це – всесоюзні курси тренерів, факультативний курс з фізичного виховання Миколаївського педагогічного інституту, далі протягом шести років заочного відділення Київського інституту фізичної культури та факультет удосконалення Московського ГЦОЛФКа. Як він все це зміг зробити, хоча його здоров'я було сильно підірвано війною [2, с. 10].

Олег Прокопович любив говорити своїм учням: «Якщо хочеш стати справжнім чоловіком – займайся вітрильним та парашутним спортом, бери альпеншток і йди в гори, вдягай боксерські рукавички – і на ринг, там ти завжди знайдеш себе, станеш поважати себе та інших» [2, с. 10].

Кравченко М. у своїй книзі «Правда вчителя мужності», присвяченій Григор'єву, писав: «Педагогічна методика Олега Прокопича була «простою» – він

хотів бачити своїх хлопців справжніми чоловіками, які спроможні не битися, а захищати себе. Свій бокс він будував на людинолюбстві» [4, с. 10].

Але більше сили у підготовці боксера він цінував техніку. В боксі всього 6 видів ударів і 20 видів захисту, однак кількість їх комбінацій нескінченна. У середньому під час бою боксер здійснює до 250 ударів. Але один невірний рух і ти у прірві. Трохи відволікся, розслабився – і удар зіб'є тебе. Бокс увібрав у себе і простоту удару і складність технічної майстерності.

Біля 80-ти вихованців Олега Прокоповича в різні роки ставали переможцями і призерами республіканських і всесоюзних змагань. Він підготував 11 майстрів спорту СРСР. У 1967 році Григор'єв став першим Заслуженим тренером України в Миколаєві. За плідну роботу по вихованню молодого покоління його нагородили багатьма дипломами, грамотами, почесними знаками Спорткомітету СРСР, УСРСР, Міністерства просвіти України та значком «Відмінник фізичної культури» [2, с. 12].

Олег Прокопович також займався суспільною роботою. Брав участь у будівництві спортивного табору «Моряна» біля с. Рибаківка, боксерського комплексу у парку залізнично-дорожників, спортивного залу у Корабельному районі. За це він був нагороджений знаком «Активіст будівництва спортивних споруд». Ним було створено клуби героїчно-патріотичного виховання «Ринг», «Олімпік» та ін. [2, с. 12].

Також він очолював федерацію боксу, тренерську раду, колегію суддів, був членом президії міського спортивного комітету.

Окремим напрямом його суспільної діяльності була організація скаутської групи «Свобода», він розробив її Статут.

Олег Прокопович був ініціатором проведення всесоюзних турнірів з боксу, присвячених 68 морякам-десантникам, що звільнили м. Миколаїв від німецько-фашистських загарбників. Перший з них відбувся 27-31 березня 1970 року у Палаці культури суднобудівників. З 1998 року турнір став міжнародним.

Серед видатних спортсменів, що підготував Олег Прокопович були: Адиров А., Бурлик Я., Буц В., Запорожець В., Іванов Г., Корчинський С., Меджидов С., Москальков Ю., Тирін О., Чечер В. Це не лише видатні спортсмени, а й тренери, що вписали не одну сторінку в історію розвитку боксу як в Миколаєві так і у світі.

18 травня 1998 року пішов з життя славетний тренер міста Миколаєва Олег Прокопович Григор'єв. Після його смерті СДЮСШОР № 6, у якій він працював, була названа на його честь.

А 6 жовтня 2014 року на вулиці Правди, 26 відкрито меморіальну дошку, що зображена, на честь легендарного тренера з боксу, засновника Миколаївської школи боксу. На урочисте відкриття приїхав відомий боксер Олександр Усик.

Відкриття пам'ятної дошки приурочено до 95-річчя від дня народження заслуженого тренера України Олега Григор'єва [5, с. 3].

Учні усіх поколінь з гордістю згадують свого тренера. Його світлій пам'яті присвячено щорічні всеукраїнські змагання з боксу, що проходять в Миколаєві.

Висновки. Олег Прокопович Григор'єв пропрацював в ДЮСШ близько сорока років. За ці роки він виховав багато грамотних, тактичних і технічних боксерів. Близько вісімдесяти вихованців в різні роки ставали переможцями і призерами республіканських і всесоюзних змагань. Ним було підготовлено одинадцять майстрів спорту СРСР.

І підводячи підсумки хотілося б завершити цитатою видатного тренера Григор'єва з його листа від 6 січня 1984 року. Він писав: «Те, що я зміг пройти через всі випробування на війні, а потім у фашистських таборах, я це зміг лише завдяки боксу, який є вищою школою підготовки і формування якостей справжнього бійця. Витримка, витривалість і винахідливість в критичній ситуації – все це можна досягнути, тільки займаючись боксом».

Література

1. Доля Г. Безсмертя мужності: пам'яті тренера боксу Олега Григор'єва // Український південь. – 2000, – 30 березня
2. Животовская В. В., Петров В. А., Снытко Е. В. Спортивная слава семьи Григорьевых: Очерк. Николаев: Издательство Ирины Гудым, 2010. 32 с.
3. Мірошніченко Є. Г. Григор'єв Олег Прокопович // Енциклопедія сучасної України (укр.). К.: НАН України, Наукове товариство ім. Шевченка, Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. Т. 6: Го – Гю. 711 с.
4. Правда учителя мужества: ист. лит-ра / М.В. Кравченко. – Николаев : Приват-Полиграфия, 2000. – 98 с.
5. Черный, В. На открытие памятной доски легендарному николаевскому тренеру приехал олимпийский чемпион Александр Усик / В. Черный // Николаевские новости. – 2014. – N 122(9 окт.). – С. 3.

РОЗВИТОК ДЗЮДО В УКРАЇНІ – ВІД ЗАРОДЖЕННЯ ДО СЬОГОДЕННЯ

Глушко В., Марцінковський І. Б.

*Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна*

Перші секції дзюдо в Україні з'явилися на початку тридцятих років ХХ ст. у Києві й Харкові, але зі смертю у 1937 р. Василя Ощепкова – його першого пропагандиста в СРСР, гуртки дзюдо на довгі роки припинили своє існування. Після включення дзюдо до програми Олімпійських Ігор, постало питання про підготовку дзюдоїстів [2]. Натепер в Україні загалом та у на Миколаївщині тисячі любителів японської боротьби цікавляться та тренуються дзюдо у спортивних залах, що й зумовлює актуальність нашого дослідження.

**РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ:
НОВІТНІ ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали
Міжнародної онлайн-конференції студентів,
аспірантів і молодих вчених**

28–29 жовтня 2022 року

Головний редактор *О. В. Кувалдіна*
Комп'ютерне верстання *В. В. Москаленко*

Формат 60×84/8. Ум. друк. арк. 28,97. Тираж 100. Зам. № 1912-37
Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв України, 9, м. Миколаїв, 54007
E-mail : publishing@nuos.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6402 від 19.09.2018 р.